

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av mervärdesskattelagen och 39 § i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av mervärdesskattelagen och 39 § i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ (RP 50/2024 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Finansutskottet (FiUB 9/2024 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av mervärdesskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i mervärdesskattelagen (1501/1993) 14 a kap., sådant det lyder i lag 1301/2003,
ändras 3 §, 123 § 2 mom., 137 § 1, 4 och 5 mom., 173 § 2 mom. och 216 §,
sådana de lyder, 3 § i lagarna 1301/2003, 961/2020, 623/2021 och 1113/2021, 123 § 2 mom. i lag 1359/2009, 137 § 1, 4 och 5 mom. i lag 1152/2016, 173 § 2 mom. i lag 1061/2007 och 216 § i lag 773/2016, samt
fogas till lagen en ny 3 a §, till 131 §, sådan den lyder i lagarna 1486/1994, 505/2014, 507/2014 och 1113/2021, ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., till lagen ett nytt 14 kap., i stället för det 14 kap. som upphävts genom lag 784/2020 och till 173 §, sådan den lyder i lagarna 377/1994, 1061/2007 och 529/2010, ett nytt 2 mom., varvid det ändrade 2 mom. och det nuvarande 3 mom. blir 3 och 4 mom., som följer:

Riksdagens svar RSv 53/2024 rd

Verksamhet i liten skala

3 §

Säljaren är inte skattskyldig om det innevarande kalenderårets och det föregående kalenderårets omsättning är högst 20 000 euro, förutsatt att säljaren inte på egen anmälan har registrerats som skattskyldig.

I omsättningen enligt 1 mom. inräknas summan av den skattepliktiga försäljningen, den enligt 38 d, 56, 58, 70, 70 b, 71, 72 och 72 a—72 e § skattefria försäljningen, överlåtelser av fastigheter eller rättigheter som hänför sig till fastigheter samt försäljningen av finansiella tjänster enligt 41 § och försäkringstjänster enligt 44 §. I omsättningen inräknas inte försäljning av finansiella tjänster och försäkringstjänster som har karaktären av bitransaktioner och inte heller försäljning av anläggningstillgångar.

I den omsättning som avses i 1 mom. inräknas det mervärdesskattefria värdet av den försäljning som avses i 2 mom.

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas varken på

- 1) utlänningar som har etablerat sätet för sin ekonomiska verksamhet utanför gemenskapen,
- 2) välfärdsområden, eller
- 3) kommuner.

3 a §

Bestämmelserna i 3 § tillämpas på en utlänning som har etablerat sätet för sin ekonomiska verksamhet i en annan medlemsstat än Finland endast om det innevarande kalenderårets och det föregående kalenderårets omsättning i unionen är högst 100 000 euro, förutsatt att utlänningen inte på egen anmälan har registrerats som skattskyldig.

I omsättningen i Europeiska unionen enligt 1 mom. inräknas värdet av de transaktioner som görs inom gemenskapens territorium och som avses i artikel 288.1 i rådets direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt (*mervärdesskattedirektivet*). I omsättningen inräknas inte de finansiella tjänster och försäkrings- och återförsäkringstjänster som har karaktären av bitransaktioner och som avses i artikel 288.1 led e i det direktivet eller den avyttring av materiella eller immateriella anläggningstillgångar som avses i artikel 288.2.

I den omsättning som avses i 1 mom. inräknas det mervärdesskattefria värdet av den försäljning som avses i 2 mom.

123 §

Om näringsidkaren i etableringsstaten genomför både transaktioner som medför rätt till avdrag och transaktioner som inte medför rätt till avdrag, återbärs av den mervärdesskatt som berättigar till återbäring enligt 122 och 122 a § högst den del som hänför sig till avdragsberättigande transaktioner. I fråga om näringsidkare som etablerat sig i en annan medlemsstat bestäms den avdragsgilla andelen enligt etableringsstatens lagstiftning som baserar sig på artikel 173 i mervärdesskattedirektivet.

Riksdagens svar RSv 53/2024 rd

131 §

Vad som föreskrivs i 1 mom. 4 punkten tillämpas inte på försäljning som sker i en annan medlemsstat och som är skattefri enligt bestämmelser som motsvarar 3 och 3 a §.

137 §

En skattskyldig, vars omsättning under kalenderåret är högst 500 000 euro och en skattskyldig som bokföringslagen inte tillämpas på eller som har rätt att upprätta ett bokslut enligt betalningsprincipen eller låta bli att upprätta ett bokslut, får i de situationer som nämns i 15 § 1 mom. 1 punkten hänföra skatt på försäljning till den kalendermånad under vilken försäljningspriset eller en del av det har influtit.

Om omsättningen för en skattskyldig som tillämpar det förfarande som avses i 1 mom. och som inte har rätt att upprätta ett bokslut enligt betalningsprincipen eller låta bli att upprätta ett bokslut överstiger 500 000 euro under kalenderåret och överskridningen beror på en oförutsägbar eller överraskande orsak, får den skattskyldige fortsätta att tillämpa förfarandet till räkenskapsperiodens utgång.

Omsättningen under kalenderåret enligt 1 och 4 mom. beräknas i enlighet med 3 §.

14 kap.

Den särskilda ordningen för bedrivande av verksamhet i liten skala inom gemenskapen

149 §

Med näringsidkare som är etablerad i Finland avses vid tillämpningen av detta kapitel en näringsidkare, vars i 149 a § avsedda etableringsmedlemsstat är Finland och som har rätt att i en annan medlemsstat än Finland tillämpa skattefrihet som baserar sig på bestämmelser som motsvarar 3 och 3 a §.

Med näringsidkare som är etablerad i en annan medlemsstat avses vid tillämpningen av detta kapitel en näringsidkare, vars i 149 a § avsedda etableringsmedlemsstat är en annan medlemsstat än Finland och som har rätt att tillämpa den skattefrihet för verksamhet i liten skala som avses i 3 §.

149 a §

Med etableringsmedlemsstat avses vid tillämpningen av detta kapitel den medlemsstat där näringsidkaren har etablerat sätet för sin ekonomiska verksamhet.

Med medlemsstat som beviljar skattefrihet avses vid tillämpningen av detta kapitel en medlemsstat som inte är en i 1 mom. avsedd medlemsstat och där skattefrihet som baserar sig på bestämmelser som motsvarar 3 och 3 a § tillämpas.

149 b §

En näringsidkare som är etablerad i Finland och som har för avsikt att tillämpa skattefrihet i en annan medlemsstat ska lämna en förhandsanmälan.

I förhandsanmälan ska uppges

Riksdagens svar RSv 53/2024 rd

- 1) näringsidkarens namn, verksamhet, rättsliga form och adress,
- 2) de medlemsstater där skattefriheten är avsedd att tillämpas,
- 3) den totala i 3 § 2 mom. och 3 a § 2 mom. avsedda försäljningen av varor och tjänster i Finland och andra medlemsstater under det kalenderår som föregått det innevarande kalenderåret specificerad för varje medlemsstat, och
- 4) den totala i 3 § 2 mom. och 3 a § 2 mom. avsedda försäljningen av varor och tjänster i Finland och andra medlemsstater under det innevarande kalenderåret specificerad för varje medlemsstat.

I fråga om de medlemsstater där en förutsättning för skattefrihet är att det tröskelvärde för omsättning som baserar sig på en bestämmelse som motsvarar 3 § 1 mom. inte överskrider under de två kalenderår som föregått det innevarande kalenderåret, ska den information som avses i 2 mom. 3 och 4 punkten lämnas specificerad för det innevarande kalenderåret och vart och ett av de två föregående kalenderåren.

I fråga om de medlemsstater i vilka det tillämpas olika tröskelvärden för olika sektorer ska den information som avses i 2 mom. 3 och 4 punkten uppges separat för varje tröskelvärde.

Skatteförvaltningen meddelar närmare föreskrifter om den information som avses i 2—4 mom.

149 c §

En näringsidkare som är etablerad i Finland ska i förväg lämna en anmälan om ändringar i den information som avses i 149 b § 2 mom.

I den anmälan som avses i 1 mom. ska ingå det individuella registreringsnummer som avses i 149 d § och följande:

- 1) de nya medlemsstater där skattefriheten är avsedd att tillämpas,
- 2) de medlemsstater där tillämpningen av skattefriheten upphör,
- 3) den information som avses i 149 b § 2 mom. 3 och 4 punkten.

I den anmälan som avses i 1 mom. får den information som avses i 2 mom. 3 punkten uppges endast till den del den inte ingår i den anmälan per kalenderkvartal som avses i 149 e §.

Tillämpningen av den skattefrihet som avses i 3 § anses upphöra vid ingången av det kalenderkvartal som följer på det kalenderkvartal då en anmälan som motsvarar anmälan enligt denna paragraf har tagits emot om att näringsidkaren är etablerad i en annan medlemsstat. Om anmälan tas emot under den sista månaden i ett kalenderkvartal, anses dock tillämpningen av skattefriheten upphöra vid ingången av den andra månaden i det kalenderkvartal som följer på mottagandet av anmälan.

Skatteförvaltningen meddelar närmare föreskrifter om den information som avses i 2 och 3 mom.

149 d §

En näringsidkare som är etablerad i Finland ska införas i ett särskilt identifieringsregister och tilldelas ett individuellt registreringsnummer för tillämpningen av skattefriheten.

Det individuella registreringsnummer som avses i 1 mom. är det mervärdesskattenummer som beviljats näringsidkaren i Finland eller ett nummer som motsvarar mervärdesskattenumret och som har suffixet "EX".

Skatteförvaltningen meddelar närmare föreskrifter om det registreringsnummer som avses i 1 mom. och om på vilket sätt numret ska delges.

Riksdagens svar RSv 53/2024 rd

149 e §

En näringsidkare som är etablerad i Finland ska för varje kvartal under kalenderåret lämna in en anmälan per kalenderkvartal.

Anmälan per kalenderkvartal ska innehålla det individuella registreringsnummer som avses i 149 d § och följande information:

1) den totala i 3 § 2 mom. avsedda försäljningen av varor och tjänster i Finland under kalenderkvartalet, och

2) den totala i 3 a § 2 mom. avsedda försäljningen av varor och tjänster i andra medlemsstater än Finland under kalenderkvartalet specificerad för varje medlemsstat.

Om försäljning enligt 2 mom. 1 eller 2 punkten inte har skett ska som värdet av försäljningen uppges noll.

I fråga om de medlemsstater i vilka det tillämpas olika tröskelvärden för olika sektorer ska den information som avses i 2 mom. 1 och 2 punkten anmälas separat för varje tröskelvärde.

Anmälan per kalenderkvartal ska lämnas in senast den sista dagen i den månad som följer på det kalenderkvartal som anmälan gäller.

Skatteförvaltningen meddelar närmare föreskrifter om den information som avses i 2—4 mom.

149 f §

En näringsidkare som är etablerad i Finland ska rätta fel i den anmälan som avses i 149 e § genom att lämna en rättelsedeklaration för kalenderkvartalet i fråga.

Rättelsedeklarationen ska innehålla rättelser av den information som avses i 149 e § 2 mom. specificerad enligt medlemsstat.

Skatteförvaltningen meddelar närmare föreskrifter om det förfarande som ska iakttas när fel rättas.

149 g §

En näringsidkare som är etablerad i Finland ska lämna en anmälan om att det tröskelvärde för omsättning i Europeiska unionen som avses i 3 a § 1 mom. överskrids.

Den anmälan som avses i 1 mom. ska innehålla värdet av den försäljning som avses i 149 e § 2 mom. från början av kalenderkvartalet fram till den dag då tröskelvärdet överskreds.

Den anmälan som avses i 1 mom. ska lämnas in inom 15 arbetsdagar från det att tröskelvärdet överskreds.

Skatteförvaltningen meddelar närmare föreskrifter om den information som avses i 2 mom.

149 h §

Uppgifterna i de anmälningar som avses i 149 b, 149 c, 149 e, 149 f och 149 g § ska anges i euro.

Om den försäljning som uppges i en anmälan som avses i 1 mom. har skett i andra valutor än euro, ska näringsidkaren använda den växelkurs som gällde på kalenderårets första dag. Omräkningen ska göras på grundval av den växelkurs som Europeiska centralbanken offentliggjort den dagen eller, om inget offentliggörande sker den dagen, nästa dag som växelkurserna offentliggörs.

De anmälningar som avses i 1 mom. ska lämnas in elektroniskt till Skatteförvaltningen.

Skatteförvaltningen meddelar närmare föreskrifter om hur de anmälningar som avses i 1 mom. ska lämnas in.

Riksdagens svar RSv 53/2024 rd

149 i §

Skatteförvaltningen ska utan dröjsmål avaktivera det i 149 d § avsedda individuella registreringsnumret för en näringsidkare som är etablerad i Finland, om

1) det tröskelvärde för omsättning i Europeiska unionen som avses i 3 a § 1 mom. och som näringsidkaren har uppgett överskrids,

2) den medlemsstat som beviljar skattefriheten meddelar att näringsidkaren inte har rätt till skattefrihet eller att skattefriheten i övrigt har upphört,

3) näringsidkaren meddelar att den upphör att tillämpa skattefriheten, eller

4) näringsidkarens verksamhet har upphört.

Om näringsidkaren i de situationer som avses i 1 mom. 2—4 punkten fortsätter att tillämpa skattefriheten i någon annan medlemsstat än den som nämns i anmälan, ska Skatteförvaltningen i stället för att avaktivera registreringsnumret ändra de uppgifter som avses i 149 b § 2 mom. så att de överensstämmer med den nya informationen.

149 j §

Den i 3 § avsedda skattefriheten för en näringsidkare som är etablerad i en annan medlemsstat anses börja den dag då etableringsmedlemsstaten

1) informerar näringsidkaren om det individuella registreringsnumret, eller

2) ger näringsidkaren en bekräftelse av det individuella registreringsnumret till följd av en anmälan som motsvarar den anmälan som avses i 149 c §.

Den skattefrihet som avses i 1 mom. anses dock börja högst 35 arbetsdagar efter mottagandet av förhandsanmälan eller anmälan om ändringar i förhandsanmälan, med undantag för de situationer där Skatteförvaltningen eller en myndighet i etableringsmedlemsstaten behöver ytterligare tid för behövliga kontroller för att förhindra skattebedrägeri eller skatteflykt.

149 k §

Skatteförvaltningen meddelar en näringsidkare som är etablerad i Finland beslut om införande i och avförande ur ett särskilt register som avses i 149 d § samt om att näringsidkaren med avvikelse från sin anmälan inte har införts i eller avförts ur registret.

Skatteförvaltningen meddelar en näringsidkare som är etablerad i en annan medlemsstat beslut om att det tröskelvärde för omsättning som anges i 3 § har överskridits.

Skatteförvaltningen delger näringsidkaren ett beslut som avses i 1 mom. elektroniskt. Skatteförvaltningen får delge beslut genom Skatteförvaltningens elektroniska servicetjänster. Information om delgivningen sänds till näringsidkaren till den elektroniska adress som denne har uppgett. En handling anses ha blivit delgiven den tredje dagen efter det att informationen om delgivningen har sänts till näringsidkaren. Om det under denna tid har funnits ett tekniskt hinder för att ta emot informationen om delgivningen eller få åtkomst till Skatteförvaltningens elektroniska servicetjänster, anses delgivningen ha skett den tredje dagen efter det att det tekniska hindret har undanröjts.

På delgivning av beslut som avses i 1 och 2 mom. till Enheten för bevakning av skattetagarnas rätt tillämpas vad som föreskrivs i 57 § i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ.

149 l §

Vad som i 59 § i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ föreskrivs om skattskyldiga tillämpas också på en näringsidkare som är etablerad i Finland.

Riksdagens svar RSV 53/2024 rd

Vad som i 59 § i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ föreskrivs om skattskyldiga tillämpas också på en näringsidkare som är etablerad i en annan medlemsstat till den del det är fråga om beslut som avses i 149 k § 2 mom.

Ändring i beslut som avses i 149 k § får sökas på det sätt som föreskrivs i 62 § 5 mom. i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ.

149 m §

Bestämmelser om påföljd för försummelse av den anmälningsskyldighet som avses i 149 b, 149 c, 149 e och 149 g § finns i 39 § i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ.

173 §

Skatteförvaltningen inför den skattskyldige i registret från den tidpunkt då den omsättning som avses i 3 § överskrider det tröskelvärde som anges i 1 mom. i den paragrafen eller den omsättning som avses i 3 a § överskrider det tröskelvärde som anges i 1 mom. i den paragrafen.

Trots vad som föreskrivs i 2 mom. införs den som är skattskyldig med stöd av 12, 26 f och 30 § i registret tidigast från ansöknings tidpunkten. Om en näringsidkare som avses i 30 § kan göra avdrag enligt 106 § eller tillämpa 106 § 3 mom. och ansökan har gjorts efter det att den i 30 § avsedda verksamheten inleddes, är näringsidkaren dock skattskyldig från den tidpunkt då den nämnda verksamheten inleddes.

216 §

För de skattskyldiga som inte är bokföringsskyldiga är räkenskapsperioden kalenderåret. Räkenskapsperioden för en renbeteslagsgrupp är renskötselåret.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Denna lag tillämpas på räkenskapsperioder som börjar den dag då lagen träder i kraft eller där-
efter, eller en sådan del av en räkenskapsperiod som infaller efter ikraftträdandet, om räkenskaps-
perioden har börjat före ikraftträdandet.

På en sådan del av en räkenskapsperiod som infaller före ikraftträdandet av denna lag tilläm-
pas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

En skattskyldig har rätt att få lättnad enligt de bestämmelser i 149 a § som gällde vid ikraftträ-
dandet av denna lag för skatt som ska redovisas för kalendermånader som ingår i en sådan del av
räkenskapsperioden som föregår ikraftträdandet av denna lag. På lättnaden tillämpas de bestäm-
melser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag. Uppgifter om beräkningen och beloppet av
lättnaden lämnas i samband med den i 16 § i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skat-
ter som betalas på eget initiativ (768/2016) avsedda skattedeklaration som ska lämnas för den sis-
ta skatteperioden 2024.

Vid tillämpningen av 3 och 4 mom. betraktas som räkenskapsperiod de kalendermånader före
den 1 januari 2025 som ingår i en räkenskapsperiod enligt bokföringslagen (1336/1997).

Lag

om ändring av 39 § i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ (768/2016) 39 § 1 mom. 2 punkten, sådan den lyder i lag 1274/2022, som följer:

39 §

Försummelseavgift

Skatteförvaltningen ålägger den skattskyldige, eller i en situation som avses i 7 eller 8 punkten, den uppgifts- eller anmälningsskyldige att betala högst 5 000 euro i försummelseavgift, om denne trots Skatteförvaltningens uppmaning underlåter att fullgöra

2) den anmälningsskyldighet rörande registrering som anges i 133 f § 1 mom., 133 m § 1 mom., 133 t § 1 mom. eller 134 a § 1 mom. i mervärdesskattelagen, i beslut som meddelats med stöd av 134 a § 2 mom. i den lagen, i 149 b § 1 mom., 149 c § 1 mom., 149 e § 1 mom., 149 g § 1 mom. eller 161 § 1 eller 2 mom. i den lagen eller i 31 § i lagen om förskottsuppbörd eller 31 § i punktskattelagen,

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 18.6.2024

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare